

Szociális biztonság/létfenntartás
Ausztria

C

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Bevezető

Az osztrák szociálpolitika gyökerei a 19. századba nyúlnak vissza. Az első lépéseket a szegénység csökkentését szolgáló intézkedések jellemezték szociális- és közbiztonságpolitikai megközelítésben, összekapcsolva a társadalombiztosítással. A második világháborút követően létrejött második köztársaságban széleskörű politikai konszenzus jött létre a kormány, a pártok, a munkaadók és az érdekvédelmi szervezetek között egy **szociális partnerség** megteremtésében. A politika külön figyelt a szociális kockázatokra, a munkaviszonyokra, a munkaerőpiacra, az árak és bérek kiegyensúlyozott viszonyára és lehetne még sorolni. Az együttműködés eredményeként a szociális biztonság kiegyensúlyozottan fejlődött, a szociális háló folyamatosan erősödött.

Az utóbbi évtized azonban új helyzetet teremtett. A világgazdaság helyzete, a globalizáció, az Európai Unióhoz csatlakozás, a demográfiai helyzet alakulása, a költségvetés konszolidációja – és lehetne még sorolni – mind nehezebbé tette a szociális szolgáltatások finanszírozását. A „központilag vezényelt” szociális partnerség számos eleme megmaradt ugyan, de az együttműködés mindinkább a területi, üzemi munka hatékonyságának függvénye.

Európa – sőt a világ – számos országához hasonlóan Ausztriában is újra kell gondolni a „jóléti állam” hagyományos működésének korlátait. A szociális erőfeszítések államilag is jelen vannak így a rokkantak és fogyatékosok munkaerőpolitikai és szociális támogatásának bővülése, a gyermeknevelés és az idősgondozás előtérbe kerülése is napirendre került. Ennek része a nyugdíjbiztosítás reformja, az egyén jövőjéért érzett felelősség módosítása az egyéni takarékoság szerepének növekedése keretében.

Minden, amit említettünk nem osztrák jelenség. Franciaország, Németország és más országok is hasonló irányban módosítja folyamatosan a nyugdíjrendszert, a szociális ellátást.

Ausztriánál maradván egy magasszintű szociális biztonság, és hullámzóan növekvő életszínvonal stabil alapjai és feltételei teremtődtek meg az utóbbi évtizedekben, amelyek – ha alkalmi konfliktusokkal is – de meg tudnak felelni a harmadik évezred új kihívásainak.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Tartalomjegyzék

Általános tudnivalók a társadalombiztosításról, ápolási pénz, családtámogatások.....	3. old
Nyugdíjbiztosítás	8. old
Nyugdíjbiztosítás rokkantság esetén, idős korban és haláleset alkalmával	10. old
Betegbiztosítás	13. old
Betegség és anyaság, családi biztosítás	
Üzemi balesetek- és foglalkozási betegségek	16. old
Munkanélküliségi biztosítás	19. old
<i>Munkanélküliségi támogatás és rendkívüli segély</i>	
Mibe kerül az élet? A létfenntartás költségei	
Különösen diákoknak	22. old
Statisztikai adatok	26. old

*Az anyag elkészítése során építettünk az eredeti fordításra, és a 2000.08 és a 2002.02.hónapban kiadott aktualizáló anyagokra, és további forrásokra (A ford.)

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Általános tudnivalók a társadalombiztosításról

- A következőkben a társadalombiztosítás tudnivalóit ismertetjük:
- Juttatások betegség esetén és anyasági segély
- Segélyek munkahelyi baleset és foglalkozásból eredő betegség esetén
- Rokkantsági nyugdíj, öregségi nyugdíj és nyugdíj-juttatás halál esetén
- Gondozási segély
- Munkanélküli segély
- Családi segélyek

• Bejelentés

Amint kezdetét vette a foglalkoztatása, a munkáltatója megteszi a biztosítás bejelentéséhez szükséges lépéseket. A bejelentés a megbiztosító pénztárnál történik, és ezzel a baleset-, nyugdíj- és munkanélküliségi biztosítás is érvényes lesz Önre. Kap egy biztosítási számot, ami alatt a biztosítási időt és a hozzájárulás-köteles munkabért regisztrálják.

A bejelentés megtörténte után kap a munkáltatójától egy másolatot a megbiztosító pénztár által készített igazolásról.

Az önálló foglalkozásúakra külön bejelentési- és hozzájárulási határozatok vonatkoznak, amiről az illetékes társadalombiztosítási intézetnél lehet informálódni.

• Járulékok

Munkavállalóként hozzájárulást kell fizetnie a beteg-, munkanélküliség elleni és nyugdíjbiztosításhoz (rokkantság, nyugdíjkorhatár elérése, halál)

A járulék összege a munkabérének egy bizonyos százalékáig terjed. A járulék egyik felét Ön, másik felét a munkáltatója fizeti. Azonban a munkáltatója felelős a járulék befizetéséért, és visszatartja a járulék összegét minden bérkifizetésnél.

Balesetbiztosítási járulékot (ezt a munkáltatója fizeti) és családi pótlék-hozzájárulást nem kell fizetnie.

Önálló foglalkozásúak esetén a beteg-, baleset- és nyugdíjbiztosítás járuléka is fizetendők.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

A járulékokat a fizetésből (13. és 14. havi illetménnyel bezárólag), önállóak esetén pedig a jövedelemből (adott esetben egy minimum összegből) egy évente meghatározott maximális járulékalap összegéig (havonta 1995: 37 800 ATS, önállóak esetén havonta 44 100 ATS) fizetendő, pl. alkalmazottak esetén:

- 6,8% betegbiztosítási járulék
- 1,3% balesetbiztosítási járulék
- 6% munkanélküliségi biztosítási járulék
- 22,8% nyugdíjbiztosítási járulék

Társadalombiztosító intézetek

Az alább felsorolt intézetek a társadalombiztosítás egyes ágainak illetékes szervei. Más EU-tagállamokkal való kapcsolattartásra a társadalombiztosítás területén összekötő szerveket hoztak létre.

- Betegbiztosítás (anyasági juttatásokat is beleértve)

A biztosítás vagy az illetékes területi betegbiztosító pénztárnál (minden tartományban egy található), az osztrák bányászat biztosító intézeténél, az osztrák vasutak biztosító intézeténél, vagy a közalkalmazottak biztosító intézeténél, illetve önállóak esetén az ipar és kereskedelem társadalombiztosító intézeténél, vagy a gazdák társadalombiztosító intézeténél történik.

- Balesetbiztosítás

Gazdasági áganként, melyben a foglalkoztatása vagy tevékenysége zajlik, az Általános Balesetbiztosító Intézetnél (önálló iparosok esetén is), az osztrák vasutak biztosító intézeténél, a közalkalmazottak biztosító intézeténél vagy a gazdák társadalombiztosító intézeténél történik a biztosítása.

- Nyugdíjbiztosítás

Foglalkoztatása vagy tevékenysége szerint rokkantság, öregség vagy halál esetén az alábbi intézetek valamelyikénél történik a biztosítása:

- Dolgozók nyugdíjbiztosító intézete
- Alkalmazottak nyugdíjbiztosító intézete
- Az osztrák bányászat biztosító intézete, az osztrák vasutak biztosító intézete
- Az ipar és kereskedelem társadalombiztosító intézete
- Gazdák társadalombiztosító intézete

- Munkanélküliségi biztosítás

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

A munkanélküliségi biztosítás szolgáltatásait az Arbeitsmarktservice (Munkaügyi Központ) és kirendeltségei biztosítják.

- Családi segélyek

Önnek a lakóhelyéhez tartozó pénzügyigazgatósághoz kell fordulnia

Gondozási díj

Az állami juttatásokban – mint például törvényes nyugdíjbiztosító által folyósított nyugdíj, hivatalnoki nyugdíj vagy baleseti nyugdíj – részesülőket, akik valamilyen akadályoztatás miatt állandó segítségre és támogatásra szorulnak, rendes ausztriai tartózkodás esetén az állami gondozási díj-törvény értelmében gondozási díj illeti meg. A gondozási díjat az az intézet biztosítja, amely az alapjuttatást is fizeti (pl. nyugdíjbiztosító intézet), ezért az igénylést is itt kell benyújtani. Attól függően, hogy a kérvényező milyen mértékben szorul gondozásra, a gondozási díj hét fokozatát különböztetik meg. Amennyiben a gondozásra szoruló személy nem veszi igénybe az államnak azokat a juttatási formáit, amelyek az állami gondozási díj-törvény értelmében gondozási díjra jogosítanak fel, az osztrák tartományok a szociális segély keretében meghatározott összegű gondozási díjat biztosítanak.

Családi juttatások

Családi segély

- Kik kapnak támogatást?

Családi segélyre azok az osztrák állampolgárok jogosultak, akik az ország területén lakóhellyel rendelkeznek, vagy ott van a rendes tartózkodási helyük. A segélyt a gyermekeik után kapják, ide tartoznak az utódok, az örökbe fogadott gyermekek és azok utódai, mostohagyermek és nevelt gyermekek, akikkel közös háztartásban élnek, vagy akiknek az eltartásáról gondoskodnak. Az osztrák állampolgárokkal azonos jogállásúnak tekintendők többek között azok a személyek, akikre a közösségi rendelkezések vonatkoznak.

- Általános előfeltétel

Családi segély folyósításának időtartama:

- Alapvetően a gyermek nagykorúvá válásáig;
- Ezen kívül – legfeljebb azonban a 27. életév betöltéséig – bizonyos feltételek megléte esetén, mint pl. a gyermek szakképzésben való részvétele;
- Korhatár nélkül olyan gyermekek után, akiket a 21. életév betöltése előtt vagy a későbbi szakképzés idején, legfeljebb azonban a 27. életév betöltéséig olyan akadályoztatás ér, ami miatt előreláthatólag tartósan keresőképtelenné válnak.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Nem jár családi segély többek között abban az esetben, ha a 18. életévét betöltött gyermek egy meghatározott havonkénti összeget meghaladó jövedelemmel rendelkezik.

- Összeg

A családi segély összege a gyermek életkorától függ. Erősen akadályozott gyermek esetén a családi segély havonta egy meghatározott összeggel növekszik.

- Kérvényezés és kifizetés

Családi segélyt csak igénylés esetén – legfeljebb öt évre visszamenőleg folyósítanak. A kérvényt az illetékes pénzügyi igazgatóságnál (Finanzamt) - ahol további információkkal is szolgálnak -, formanyomtatvány kitöltésével (a tagállamok polgárai számára az E 401 formanyomtatvány csatolásával) lehet igényelni. A családi segélyt kéthavonta, a mindenkori első igénylési hónapban, a pénzügyi igazgatás automatizált rendszerén keresztül fizetik ki. Azok, akik családi segélyben részesülnek, kötelesek a jogosultság megszűnését kiváltó tényezőket, valamint a családi segélyt befolyásoló változásokat egy hónapon belül bejelenteni az illetékes pénzügyi igazgatóságnak.

Egyéb juttatások

Szülési segély/külön juttatás

Ez négy egyszeri juttatást jelent a gyermek születése (=a szülési segély első része), a gyermek első és második életévének betöltése (=a szülési segély második és harmadik része), valamint a gyermek negyedik életévének betöltése (=külön juttatás) alkalmával.

Alapjában véve akkor jogosult egy anya a segélyre, ha ő vagy a gyermeke osztrák állampolgárságú, és ha az anya az állam területén lakóhellyel rendelkezik. Az anya osztrák állampolgárságát az válthatja ki, ha az anya a mindenkori fordulónapot (születés, az a nap, amikor a gyermek az első/második, ill. negyedik életévét betölti) megelőzően három évig folyamatosan az ország területén tartózkodik. Azok a személyek, akikre a közösségi rendelkezések vonatkoznak, egyenlő jogállásúaknak tekintendők az osztrák állampolgárokkal, és ausztriai foglalkoztatásuk esetén teljesül a lakóhelyre vonatkozó előfeltétel.

A szülési segély három részének és a külön juttatásnak az elnyeréséhez az anyának és gyermekének részt kell vennie az osztrák „anya-gyermek-útlevelelben” előírt orvosi vizsgálatokon.

A kérvényeket a mindenkori mérvadó fordulónapot (lásd fent) követően legkésőbb két éven belül kell benyújtani a pénzügyi igazgatóságnál.

- Szülési segély-kiegészítés/hozzájárulás

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Az a szülő, aki nem folytat kereső tevékenységet és nem kap sem gyermekágyi, sem gyermekgondozási segínyt, sem üzemi, sem pedig részidős támogatást, és gyermekét túlnyomórészt saját maga gondozza, továbbá ha megilleti a szülési segély első része, erre az évre havonkénti szülési segély-kiegészítésre jogosult.

Az a kereső tevékenységet folytató szülő, akire a gyermek egy éves koráig a gondozás túlnyomó része hárul, ugyanolyan előfeltételek mellett azonos összegű havi kiegészítésre jogosult, amennyiben a másik szülő nem tart igényt a pótlékra.

A család havi jövedelme egyik esetben sem lehet több egy meghatározott összegnél.

A kérvényt a gyermek születését követő két éven belül kell benyújtani a pénzügyi igazgatóságnál.

Gyermekgondozási szabadság alatti illetmény („gyes”)

A gyermekgondozási szabadság a kisgyermek gondozásának idejére jövedelempótlásnak minősül, ha ez idő alatt a szülő megszakítja kereső tevékenységét, illetve redukálja normál munkáját. A munkanélküli járadékhoz hasonlóan ennek előfeltétele legalább egy éves munkaviszony, ami magába foglalja a munkanélküliségi biztosítást. Ismételt kérelmezés, valamint 25 évnél fiatalabb anyák/apák esetén rövidebb munkaviszony megléte szükséges (26, illetve 20 hét). Azok az apák, akik a gyermekkel közös háztartásban élnek, csak akkor jogosultak a gyermekgondozási szabadság alatti illetményre, ha az anya arról lemond, és az apa teljesíti az egyéb kritériumokat.

A kereső tevékenység részmunkaidőben is folytatható, azonban ekkor csökken a „gyes” havi összege. A „gyes”-t a kereső tevékenység megszakítása esetén legfeljebb a gyermek második születésnapjáig, részmunkaidős foglalkoztatás esetén pedig a gyermek negyedik születésnapjáig folyósítják.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Nyugdíjbiztosítás*

Rokkantság

- Biztosítottak

Minden szolgálati vagy tanulói jogviszonyban álló minimális bért meghaladó jövedelemmel rendelkező személy valamint az önálló foglalkozásúak nagy része a nyugdíjbiztosítási törvény értelmében rokkantság esetére is kötelezően biztosított. Minden nem kötelezően biztosított személynek, amennyiben ausztriai lakhellyel rendelkezik, lehetősége van arra, hogy osztrák nyugdíjbiztosító intézetnél önkéntes biztosítást kössön. A kötelező biztosítás megszűnése után a biztosítás lakhelytől függetlenül önkéntesen tovább folytatható.

A nyugdíj elvileg csak kérvényezés ellenében adható, a kérelmet az illetékes társadalombiztosítási intézetnél kell benyújtani.

- A rokkantság akkor elismert, ha:

- szakképzettség nélküli illetve szakképzettséggel rendelkező alkalmazottak és munkások: a munkaképesség egészségügyi okok miatt egy szakmában dolgozó egészséges biztosított személy munkaképességéhez képest kevesebb mint a felére csökken; (szakmavédelem)
- önálló foglalkozásúak: egészségügyi okokból huzamosabb ideig képtelen valamilyen rendszeres tevékenység folytatására;
- egyéb biztosítottak: egészségügyi okokból képtelen arra, hogy az általános munkaerőpiacon meglévő tevékenységgel annak a jövedelemnek legalább a felével egyenértékű összeget keressen, amelyet egy egészséges biztosított ezzel a tevékenységgel megkeresne.

- Szolgálati idő

Az osztrák nyugdíjbiztosító ellátásaihoz minimális biztosítási idő (szolgálati idő) szükséges. Biztosítási időnek számít:

- nyugdíjjárulék fizetési ideje kötelező vagy önkéntes biztosítás alapján
- keresetpótló ellátások folyósításának ideje, pl. munkanélküliségi ellátások vagy táppénz folyósításának ideje, katonai szolgálat ideje, de az Ausztriában történő gyermeknevelés ideje is ide tartozik, mely gyermekenként legfeljebb négy év lehet; Ahhoz, hogy az iskolai időszak vagy az egyetemi tanulmányi időszak is beleszámítson a szolgálati időbe, utólagosan ennek megfelelő biztosítási járulékot kell fizetni.

Amennyiben nincsenek egyéb jogosultsági feltételek előírva, akkor abban az esetben él a jogosultság a nyugdíjbiztosítás minden ellátására, ha az ún. "örök várományosság" áll fenn. Ez akkor tekinthető teljesítettnek, ha - a biztosítási idő időbeli elhelyezkedésétől függetlenül - a biztosított

- 180 hónapnyi nyugdíjjárulék-fizetési idővel vagy
- 300 hónapnyi biztosítási idővel (a keresetpótló ellátások folyósításának ideje csak 1956. január 1-jétől számít) rendelkezik.

*Tekintettel arra, hogy az itt bemutatott nyugdíjbiztosítási rendszer 2003. júniusában módosult, így ismertetjük a jelenlegi rendszert és a 2004-től folyamatosan hatályba lépő új elemeket is (a ford.).

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Amennyiben az örök várományosság nincs teljesítve, akkor csak abban az esetben áll fenn jogosultság a rokkantsági ellátásra, ha 60 hónapnyi biztosítási idő az utolsó 120 naptári hónapon belül van; ha a megrokkánás kezdete az 50. életév feletti korra esik, akkor ez a szolgálati idő havonként egy biztosítási hónappal a naptári időszak pedig két hónappal (ez az idő a 60.életév elérése esetén utolsó 360 naptári hónapon belüli 180 hónapra emelkedik) növekszik.

- A nyugdíj összege

Az osztrák nyugdíj összege alapvetően két faktortól függ:

- a befizetett biztosítási járulékok nagyságától (Az irányadó kiszámítási alapot a 180 "legjobb" nyugdíjjárulék-fizetési hónap átlaga képezi, aholis a múltban befizetett biztosítási járulékokat a gazdasági fejlődéshez igazítják);

- a biztosítás időtartama (az első 30 biztosítási év esetén: évente az irányadó kiszámítási alap 1,9%-a, az azon felüli évek esetén az irányadó kiszámítási alap mindenkor 1,5%-a, legfeljebb 80%).

A gyermeknevelés miatti keresetpótló ellátás-folyósítási idő a nyugdíj fix összeggel való emeléséhez vezet.

Amennyiben a nyugdíj az egyéb jövedelmeket is beleértve nem éri el az ún. normatívát, akkor ausztriai tartózkodás esetén kiegyenlítő pótlékot kell folyósítani.

Az osztrák nyugdíjakat évente 14-szer folyósítják (12 havi összeg valamint rendkívüli összegek májusban és októberben). Az ápolásra szoruló nyugdíjasok a nyugdíj mellett ápolási díjat is kaphatnak.

Ha a megrokkánás már az 56. életév előtt következik be, akkor a nyugdíj az irányadó kiszámítási alap legfeljebb 60 százalékáig növelhető.

- Különleges szabályozás bányászok számára

A bányászokra vonatkozó sajátos rendszer szerint rájuk különleges ellátások érvényesek. Ajánlatos erre vonatkozólag az osztrák bányászat biztosítótársaságához fordulni.

- Rehabilitációra vonatkozó intézkedések

A nyugdíjbiztosítási intézetek tudnak orvosi, szakmai és társadalmi rehabilitációt támogatni annak érdekében, hogy a biztosított személy munkaképességét visszaállítsák, valamint lehetővé tegyék, hogy a szakmai és a gazdasági életben újra méltányos helyet foglalhasson el.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Öregség

- Biztosítottak

Az öregség esetére biztosított személyeket valamint a megfelelő kérvénybenyújtási feltételt tekintve lásd a "Rokkantság" c. fejezetet.

- Szolgálati idő

A szolgálati idő öregségi nyugdíjak esetében is lehetséges * általi megszerzését valamint az osztrák jogi előírások szerint számításba jövő biztosítási időket tekintve lásd a "Rokkantság" c. fejezetet. Amennyiben nincsenek egyéb jogosultsági feltételek, a szolgálati idő akkor is teljesítettnek tekinthető, ha a 180 hónapnyi biztosítási idő az utolsó 360 naptári hónapon belül van.

- Öregségi nyugdíj

Az öregségi nyugdíj 60. (nők) ill. 65. (férfiak) életév betöltésétől kezdve jár. Kiegészítő kereset esetén csekély mértékű nyugdíjcsökkenéssel lehet számolni (résznyugdíj).

- Előrehozott öregségi nyugdíj

Ez az 55. (nők) ill. 60. (férfiak) életév betöltésétől kezdve a következő esetekben jár:

- munkanélküliség esetén: az utolsó 15 hónap alatt legalább 52 héten át munkanélküliségi esetén juttatásokat vagy táppénzt kellett kapni;

- hosszú biztosítási időtartam esetén: 420 hónapnyi biztosítási idővel és éppen a nyugdíjba vonulás előtti időszakban a kötelező biztosítás bizonyos nagyságú nyugdíjjárulék-befizetési idejével vagy a munkanélküliségi juttatások vagy a táppénz folyósításának bizonyos nagyságú idejével kell rendelkezni;

- ún. rugalmas nyugdíj: ennek feltétele a hosszú biztosítási időtartamnál szereplő biztosítási idő megléte valamint egy részmunkaidős megállapodás a továbbiakban folytatandó részmunkaidős foglalkozásra vonatkozólag. Ennek a tevékenységnek a mértékétől függően a nyugdíj 70%-ot vagy 50 %-ot tesz ki.

Az 55. életév betöltésétől kezdve munkaképesség csökkenése miatt jár előrehozott öregségi nyugdíj abban az esetben, ha 120 hónapnyi biztosítási idő az utolsó 240 naptári hónapon (ebből a kötelező biztosítás befizetett hónapjai a nyugdíjba vonulás előtt egy bizonyos időszakban vannak) van, továbbá ha a biztosított a nyugdíjba vonulás előtti időszakban többnyire azonos jellegű tevékenységet végzett valamint az alkalmazottaknál leírt rokkantság áll fenn.

A keresőtevékenység felvételével az ún. rugalmas nyugdíjat kivéve megszűnnek az előrehozott öregségi nyugdíjak.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

- A nyugdíj összege

Az osztrák nyugdíj valamint az esetleges pótlólagosan nyújtandó juttatások nagyságának kiszámítását tekintve lásd a "Rokkantság" c. fejezetet. Csak a nyugdíj 55. (nők) ill. 60. (férfiak) életév feletti korban történő igénybevétele esetén érvényesek a megfelelő pótlékok.

Hozzá tartozói nyugellátás

- Biztosítottak

A hozzá tartozói nyugellátásra jogosult biztosítottakat valamint a megfelelő kérvénybenyújtási feltételt tekintve lásd a "Rokkantság" c. fejezetet

- Szolgálati idő

Ugyanaz szolgálati idő érvényes,
mint a rokkantsági juttatásoknál

- Özvegyi nyugdíj

Amennyiben a házastárs a biztosított halálakor már betöltötte 35. életévét vagy a házasságban született gyermek, akkor a nyugdíj annak a nyugdíjnak (a házastárs egyéb jövedelmeitől függően) 40% és 60% közötti értékét teszi ki, amelyre az elhunyt személy jogosult volt vagy jogosult lett volna. Ehhez a nyugdíjhoz is járulhat kiegyenlítő pótlék ill. ápolási díj.

- Árvaellátás

Az árvaellátás egy szülő halála esetén 24%-át, mindkét szülő halála esetén pedig 36%-át teszi ki annak a nyugdíjnak, amelyre az elhunyt jogosult volt vagy lett volna. Az árvaellátás kiegyenlítő pótlékaira vonatkozó normatívák az árva életkorától függnnek. Az árvaellátás mellé is járhat ápolási díj.

Az árvaellátásra való jogosultság csak a 18. életév betöltéséig él. Ha az árva iskolai tanulmányokat folytat, akkor az árvaellátás legfeljebb 27 éves korig jár.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Az időskori nyugdíj

A nyugdíjbiztosítási rendszert 2003. júniusában Ausztriában – több országhoz hasonlóan – módosították, nagymértékben demográfiai okokból. A nyugdíj alap korhatára (nő 60 év, férfi 65 év) nem változott, de módosult az elő- vagy karkedvezményes nyugdíj, és a korhatár fölöttiek számára ösztönző a továbbdolgozás. (Részletes tájékoztatást a következő helyeken lehet kapni: T: 00-431-0800 / 222-666; Internet: www.pensionssicherungsreform.at)

Itt csupán néhány tényezőre utalunk:

- akik 2004.01.01-én nyugdíjba mehetnének, de tovább akarnak dolgozni, azok számára a korábbi rendszer érvényes;
- az 1997-ben 2000-től 2.0%-ra emelt nyugdíjjárulék fokozatosan a 2000 előtti 1.78%-ra csökken 2009-ig;
- 2009-ben a növekedés eléri az 1.78%-ot 45 biztosított év után, és ezzel a nyugdíjszámítás alapja eléri a 80%-ot; 65 éves korban – 50 biztosított év után a maximum 89% lehet;
- újraszabályozásra kerül a Bonus / Malus rendszer;
- a karkedvezményes nyugdíj 2017-ig fokozatosan megszűnik;
- a változások által bekövetkező veszteséget 10%-ban maximalizálták;
- a változás keretében külön „csomag” készült az **idősebb munkavállalók számára**, amely a munka folytatására ösztönöz;
- **a nők számára** 18 hónapról 24 hónapra növekedett a gyermeknevelés alapján beszámítható idő; a nyugdíjalapba beszámított 650 euró évente 2%-kal emelkedik és összességében eléri a kiegyenlítési pótlék 150%-át;
- újraszabályozzák a **politikusok nyugdíját**, egyebek között 65 évre felemelve a nyugdíjkorhatárukat;
- a nehéz munkát végzők még 2007 előtt lehetőséget kapnak az 55/60 éves kor közötti nyugdíjazáshoz;
- a kis nyugdíjakat 2004. január 1-től 965 euróról 1000 euróra emelik.

Ezzel egy egységes nyugdíjrendszer jött létre, amely az Általános Társadalombiztosítási törvényen (ASVG) alapul, és amelynek keretében egy 65 éves nyugdíjas 45 év járulékfizetés után eléri a jövedelme 80%-át.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Betegbiztosítás

Betegség és anyaság

Az egészségbiztosítás betegség és anyaság esetén védi Önt és az Ön igényjogosult családtagjait. Ehhez a következő ellátások állnak rendelkezésre:

- dologi juttatások: betegellátás, gyógyszerek valamint betegségek korai felismerését és megelőzését szolgáló vizsgálatok

- táppénz

- anyasági juttatások

A biztosított vagy annak egyik családtagjának a halálakor, a hozzátartozók rászorultsága esetén a temetési költségekhez legfeljebb 6000 ATS értékben hozzájárulás adható.

Az egészségbiztosítást tekintve a következő személyek csoportjai kötelezően biztosítottak:

- munkavállalók, az ipari tanulókat is beleértve;

- munkanélküliek, akik a munkaügyi központ juttatásait kapják;

- önálló foglalkozásúak;

- nyugdíjasok és nyugdíjigénylők.

Azok a személyek, akiknek a jövedelme legfeljebb a minimálbér összege (1995-ben: 3452 ATS) mentesülnek a biztosítás alól. Minden Ausztriában lakó személynek joga van önkéntes biztosítás kötésére.

• Családi biztosítás

Az Ön Ausztriában élő családtagjai a egészségbiztosítás ugyanazon dologi juttatásaira jogosultak mint Ön. Rendszerint családtagjainak z Ön felesége és 18. éves korukig ill. az iskolai vagy szakképzésben való részvétel esetén 27. éves korukig gyermekei számítnak. A családra is kiterjedő biztosítás feltétele, hogy a családtagok maguk ne legyenek biztosítottak. A körülmények minden változását, mely a juttatások folyósítása szempontjából jelentőséggel bírhatna, az egészségbiztosítási szervnek haladéktalanul jelenteni kell.

Egy másik EU-tagállamban élő vagy ott ideiglenesen tartózkodó családtagok is jogosultak adott esetben az egészségbiztosítási ellátásokra. Az ellátások igénybevétele esetén figyelembe veendő formalításokról egészségbiztosítási intézete ad Önnek felvilágosítást.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Az egészségbiztosítás dologi juttatásai

- A betegségek korai felismerését szolgáló vizsgálatok

A betegségek korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatások révén joga van Önnek és családtagjainak, hogy magukat bizonyos betegségek szempontjából megvizsgáltassák:

- 19 éves korig fiataloknál elvégzett, a betegségek korai felismerését szolgáló vizsgálatok

- évente egy alkalommal elvégzett a rák, cukorbetegség, szív- és érrendszeri megbetegedések korai felismerését szolgáló szűrővizsgálat.

Továbbá az egészségbiztosítási szervek rehabilitációt szolgáló egészségügyi szolgáltatásokat is nyújtanak.

- Orvosi ellátás

A biztosítás időtartama alatt Ön és családtagjai háziorvosi, fogászati valamint járóbeteg-szakellátásra jogosultak.

Az ellátás előtt az orvosnak egy társadalombiztosítási kártyát kell felmutatni, melyet Ön munkáltatójától ill. egészségbiztosítójától kap meg. Sürgős esetekben az orvos enélkül a kártya nélkül is ellátja Önt. Ebben az esetben Önnek közölnie kell vele, hogy melyik egészségbiztosítási intézetnél van biztosítása és a társadalombiztosítási kártyát utólag kell bemutatnia.

Az ellátást társadalombiztosítóval szerződött orvosok vagy fogorvosok végzik - a praxist megnyitó orvosok többsége ilyen, akik közül Ön az ellátás kezdetekor vagy minden naptári negyedév (területi egészségbiztosítási pénztáraknál) elején illetve minden hónapban szabadon választhat. A szerződött orvosok listáját megtalálhatja az egészségbiztosítási szerveknél. Ugyanakkor Ön biztosítóval nem szerződött orvost is igénybe vehet. Ennek költségeit annak az összegnek a nagyságáig térítik meg, amennyit az egészségbiztosítási szerv egy szerződött orvos által nyújtott ellátásra ráfordított volna.

Ha az Ön orvosa szakorvoshoz, kórházba, vagy ehhez hasonló intézménybe való beutalást tart szükségesnek, akkor kiállít Önnek egy orvosi beutalót.

- Gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök és gyógyászati ellátások

Gyógyszereket az egészségbiztosítási pénztárral szerződött orvos ír fel, melyek bármelyik gyógyszertárban beszerezhetőek. Rendszerint minden felírt gyógyszer esetében 34 ATS értékű (1995) illetéket kell fizetni.

Az egészségbiztosítási szerv rendszerint a szemüvegek, protézisek és egyéb gyógyászati segédeszközök költségeit egy fix összeg nagyságáig téríti meg.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

- Fogkezelés és fogpótlás

Biztosítási szolgáltatásokhoz tartoznak a konzerváló és sebészeti fogkezelések, fogszabályozások és a szükséges fogpótlás (pl.fémprotézis) is. Az egészségbiztosítási szervek a fogpótlás költségeit azonban csak részben vállalják magukra. A biztosítottnak kell a költségek másik részét kifizetnie. Ez a fogszabályozó kezelésekre is vonatkozik.

- Házi ápolás

Az otthoni szakápolás a társadalombiztosítót terhelve olyan orvosi szolgáltatásokat foglal magában, melyeket szakképzett ápolónők ill. ápolók nyújtanak a kezelőorvos rendelésére (pl. injekciók beadása, szondán át történő táplálás, sebellátás stb.)

- Kórházi ápolás

Amennyiben a betegség jellege megkívánja, fennáll a jogosultság a kórházi ápolás igénybevételére. Ez a legközelebbi kórházban az egészségbiztosítási szervek közötti szerződéses szabályozások alapján válik lehetővé.

A kórházi ápolás időbeli korlátozás nélkül általános költségkategóriában nyújtandó.

Családtagok ápolása az első négy hétben csak bizonyos százalékban térítésmentes. A biztosítottnak viszont csupán csekély napi díjat kell a kórháznak kifizetnie (minden évben legfeljebb 28 napra érvényes).

Az ötödik héttől kezdve a kórházi ápolás mind a biztosított mind a családtagok számára térítésmentes. Az egészségbiztosítási szerv a betegszállítási költségeit is magára vállalja.

- Utazási költségek

Bizonyos feltételek mellett az orvosi ellátás igénybevételének lehetővé tételéhez szükséges utazási költségeket az egészségbiztosítási intézet egészen vagy részben megtérítheti.

Táppénz

Amennyiben egy betegség keresőképtelenséget eredményez, akkor a nem önálló foglalkozású személy egészségbiztosítási intézeténél a munkaképtelenség 4. napjától kezdve táppénz folyósítására jogosult mégpedig egy és ugyanazon biztosítási esetre legfeljebb 78 héten keresztül.

A táppénz az utolsó kereset alapján (a legmagasabb járulék alapjáig) számítandó ki. A táppénz a kereset 50%-át, a 43. naptól kezdve pedig 60%-át teszi ki, illetve a táppénz, amennyiben az egészségbiztosítási intézet szabályzata előírja, bizonyos százalékkal a feleség ill. a férj és egyéb családtagok javára tovább emelkedhet, azonban a megemelt táppénz összege nem haladhatja meg a kereset 75%-át.

A táppénz folyósítása megszűnik abban az esetben, ha a keresőképtelen beteg jogosult arra, hogy munkajövedelmét továbbra is megkapja.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Anyasági juttatások

Minden nő, aki jogosult az egészségbiztosítás dologi juttatásaira, jogosult az egészségbiztosítás terhesség alatt valamint szülés közben és után nyújtott dologi juttatásokra. Amennyiben Ön terhes, akkor be kell szereznie egy terheskönyvet, amely tartalmazza a további, szülés előtti és utáni vizsgálatokra vonatkozó információkat. Az anyasággal járó dologi juttatások a következők:

- orvosi ellátás valamint szülésznői segítség a terhesség alatt és a szülés után
- szülésznői segítség a szülés folyamán, szükség esetén orvosi segítség
- gyógyszer- ill. gyógyászati ellátás
- legfeljebb tíz napig tartó kórházban vagy szülőotthonban történő ápolás (amennyiben a terhesség ideje alatt vagy szüléskor olyan komplikációk lépnek fel, melyek hosszabb tartózkodást tesznek szükségessé, akkor ez a szolgáltatás is biztosított).

Azok a nők, akik nem önálló foglalkozásúak, keresőtevékenységtől való eltiltás idejére (elvileg 8 héttel a szülés előtt és után) jogosultak a terhességi-gyermekágyi segélyre. A terhességi-gyermekágyi segély kiszámításához az utolsó három hónap nettó jövedelme veendő alapul. A terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultság megszűnik arra az időre, amíg fennáll a biztosított jogosultsága arra, hogy továbbra is fizetést kapjon.

Üzemi balesetek és foglalkozási betegségek

A balesetbiztosítás foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben, illetőleg a munkába vagy onnan lakására menet közben védi Önt. A biztosítási védelem a baleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket valamint a káreset során meglévő biztosítási védelmet foglalja magában. Üzemi baleset esetén a munkaadó haladéktalanul értesítendő, aki köteles, a baleset bejelentését a balesetbiztosítónak továbbítani.

Minden munkaviszonyban és tanulói jogviszonyban álló személy valamint az önálló foglalkozásúak nagy része a balesetbiztosítónál kötelező biztosítással rendelkezik. Továbbá a biztosítottak körébe tartoznak a tanulók az általános műveltséget adó iskolák látogatásának ideje alatt és az egyetemi hallgatók is a felsőfokú oktatási intézményben való képzésük ideje alatt.

A baleset-megelőzésre vonatkozó előírások a munkaadót arra kötelezik, hogy a munkahelyet úgy alakítsa ki és tartsa karban, hogy a munkavállalókat ne érje üzemi baleset vagy ne támadja meg foglalkozási betegség. Ezeket a baleset-megelőzési előírásokat nagyon pontosan kell betartani.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Káreseteknél a következő szolgáltatások jöhetnek számításba:

- elsősegély valamint gyógykezelés,
- rövid időre szóló pénzbeli támogatások,
- szakmai és társadalmi rehabilitáció,
- baleseti rokkantsági nyugdíj,
- halál esetén baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint a temetési költségekhez való hozzájárulás,
- egyszeri kártérítés.

A járulékra való jogosultság oka munkahelyi baleset (úti baleset). A foglalkozási betegségeket ugyanúgy kártérítik, mint az üzemi baleseteket.

- Gyógykezelés és rövid időre szóló pénzbeli támogatások

A gyógykezelés orvosi ellátást, a gyógyszer-, valamint gyógyászati segédeszközökkel mint pl. protézisekkel való ellátást, valamint a kórházban vagy speciális gyógyintézetben való ápolást foglalja magában. Elsősorban itt is a betegség miatt bekövetkezett keresőképzetlenség esetén nyújtott pénzbeli támogatások az érvényesek (A kereset további folyósítása ill. a táppénz). Amennyiben a baleseti rokkantsági nyugdíj összege nagyobb lenne, úgy a különbözeti összeget kifizetik. Kórházban vagy speciális gyógyintézetben való ápolás esetén fennáll családi vagy napi segélyre való jogosultság, hiszen ezekben az esetekben a rokkantsági nyugdíj folyósítása szünetel.

- Rehabilitáció

Szakmai rehabilitációnak minősül:

- segítségnyújtás munkahelymegtartás vagy
- szerzés érdekében
- továbbképzés, átképzés.

A képzés alatt átmeneti segélyt fizetnek.

Társadalmi rehabilitációs intézkedéseknek a legkülönfélébb támogatások (pl. egy mozgáskorlátozott számára megfelelő kialakítású lakás berendezéséhez, a mozgás megkönnyítéséhez nyújtott támogatások) jöhetnek számításba.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

- Baleseti rokkantsági nyugdíj

A munkavégző képesség elvesztése után - legkésőbb a 27. héttel - rokkantsági nyugdíjat folyósítanak Önnek, ha munkaképessége baleset vagy foglalkozási betegség következtében több mint 3 hónapig legalább 20%-kal (tanulók és egyetemi hallgatók esetében: 50%) csökkent. A munkaképesség teljes elvesztése esetén az irányadó kiszámítási alap $66 \frac{2}{3}\%$ -a jár (alapvetően a biztosított jövedelem utolsó éves átlaga), egyébként a csökkenésnek megfelelő hányad a havi nyugdíj. A nyugdíjat évente 14-szer folyósítják (12 havi összegek valamint májusban és októberben kifizetett rendkívüli összegek formájában).

A nyugdíj mellett adott esetben a nyugdíj 20%-ának megfelelő értékű pótléradék illeti meg a súlyosan rokkantakat. Minden 18 év alatti eltartásra jogosult gyermekre (iskolai vagy szakképzésben való részvétel esetén 27 éves korig) a nyugdíj 10%-ának megfelelő értékű gyermekpótlékot fizetnek. Ezen pótlékok folyósítási feltétele az Ön munkaképességének legalább 50%-os elvesztése.

Amennyiben Ön baleset vagy foglalkozási betegség által ápolásra szorulóvá válik, akkor a nyugdíj mellett ápolási díjban is részesülhet.

Ha az üzemi baleset vagy foglalkozási betegség a munkavállalókat védelmező előírások gondatlanságból származó figyelmen kívül hagyása miatt következett be, akkor a nyugdíj mellett egyszeri kártérítés is jár, melynek nagysága a testi vagy a szellemi épség károsodásától függ.

Bizonyos feltételek mellett a baleseti rokkantsági nyugdíj helyett végkielégítés is fizethető.

- Baleseti hozzátartozói nyugellátások

Ön az elhunyt házastársaként, akinek halála üzemi baleset vagy foglalkozási betegség következménye, jogosult az egészségbiztosítás özvegyi nyugdíjára. Ez az elhunyt irányadó kiszámítási alapjának 40%-át teszi ki, amennyiben Ön elérte a nyugdíjkorhatárt vagy legalább 50%-ban keresőképtelen. Amennyiben Ön fiatalabb, az irányadó kiszámítási alap 20%-át teszi ki a nyugdíj.

A gyermekek 18. életévükig (iskolai vagy szakképzésben való részvétel esetén 27. életévükig) árvaellátást kapnak. A félárva a biztosított irányadó kiszámítási alapjának 20 %-át, a teljes árva ennek 70%-át kapják.

- Temetési segély

A temetési költségek egy részét üzemi baleset vagy foglalkozási betegség során bekövetkezett halál esetén annak térítik meg, aki a temetés költségeit viselte.

Munkanélküliségi biztosítás

Munkanélküliségi támogatás és rendkívüli segély

Az osztrák munkanélküliségi biztosítási jog egy meghatározott idejű munkanélküliségi támogatásról és egy meghatározatlan ideig tartó rendkívüli segélyről rendelkezik. Miközben a munkanélküliségi támogatás az igényektől függetlenül megállapított összeg, a rendkívüli segélynél az igényjogosultság a meghatározó.

A munkanélküli támogatás és a rendkívüli segély biztosításának előfeltétele az, hogy a munkanélküli munkaképes és kész arra, hogy rendszeres munkát vállaljon, illetve továbbképezze magát, vagy átképzéssel bővítse ismereteit. Egy munka elvégzése akkor várható el a munkanélkülitől, ha ez a munkalehetőség a munkaerőpiacon felkínálásra kerül, a törvényi és a kollektív szerződési előírásoknak megfelel, és társadalombiztosítás-köteles munkakört jelent. Az ilyen munka elfogadása különösen akkor okozhat gondot, ha a bér alacsonyabb, mint a korábbi munkahelyen volt. A szakmai védelem mindaddig biztosított, amíg a felkínált munkakör a szakma jövőbeni gyakorlását nem nehezíti. A rendkívüli munkanélküli segély biztosítása során a munkanélküliség időtartamának növekedése következtében a szakmai védelem az idő előrehaladtával mindinkább háttérbe szorul.

■ Munkanélküliségi támogatás

A munkanélküliségi támogatás első alkalommal történő igénybevételéhez szükséges egy igazolás a biztosítási időről, ami azt jelenti, hogy a támogatás folyósításához a kezdeményezést megelőző 24 hónap keretében legkevesebb 52 hetet biztosított időként kell bizonyítani. Amennyiben a kezdeményező egy alkalommal már munkanélküliségi biztosítási szolgáltatásban részesült, akkor elegendő a kezdeményezést megelőző 12 hónapon belül 26 biztosítással járó munkahét igazolása. Ez a rövid biztosítási idő a 25 évesnél fiatalabbak esetében is érvényes.

A munkanélküliségi támogatás mértéke a munkanélküliséget megelőző utolsó naptári év nettó jövedelmének 56%-a. Ez az összeg azonban jelenleg 14 400 schilling havi mértéknél nem lehet nagyobb.

A támogatás folyósításánál mértékadó a 20 hét és az egy év közötti idő esetén a kezdeményezést megelőző időben a biztosításfizetés időtartama, valamint a munkanélküli életkora.

Biztosítási idő	Életkor	Támogatás időtartama
2 éven belül 1 év		20 hét
5 éven belül 3 év		30 hét
10 éven belül 6 év	40 év	39 hét
15 éven belül 9 év	50 év	52 hét

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Amennyiben a munkanélküliséget a biztosított okozta, akkor a támogatás biztosításához négy hét időtartamú **várakozási időt** kell eltöltenie. Ha a munkanélküli a képzettségének reálisan megfelelő munkát nem vállal el, akkor a munkanélküliségi támogatás a munka elutasításának időtartamára, legkevesebb hat hétig nem kerül folyósításra. Az ismételt munkamegtagadás esetén ez az idő nyolc hétre meghosszabbítható.

■ Rendkívüli segély

A rendkívüli segély biztosítása a fentiekén kívül előfeltételezi azt, hogy a kezdeményező

- Ausztriában született, vagy
- a társadalombiztosítás első igénybevétele előtti évben életének legalább felében elsődleges lakóhelye Ausztriában volt, vagy
- a 25. életévének betöltése előtt a tankötelezettségének legalább a felét Ausztriában teljesítette, és ott az iskoláit eredményesen befejezte, vagy
- a társadalombiztosításra való jogosultságot megelőző tíz évben társadalombiztosítási kötelezettséggel járó munkakörben foglalkoztatott volt, összességében legkevesebb 416 hét időtartamban. Ebben az esetben az Európai Gazdasági Közösség más tagállamában biztosításköteles munkakörben eltöltött időt is figyelembe veszik.

A rendkívüli segély elvileg a munkanélküliségi támogatás 92%-os mértékében kerül kifizetésre. Azoknál a munkanélkülieknél, akik a kezdeményezést megelőző utóbbi 15 évben legkevesebb 9 évet, vagy az utóbbi 10 évben nem kevesebb mint 6 évet töltöttek munkanélküliségi – biztosításköteles munkahelyen, a rendkívüli segély hat hónapos időtartamra adható, rögzített havi összegben 7992 schilling mértékben (a biztosításban eltöltött idő kevesebb, mint három év az utóbbi öt év keretében), illetve 9220 schilling (biztosításban eltöltött idő kevesebb, mint hat év az utóbbi tíz év keretében). A jogosultsági előfeltételek megvizsgálásánál a rendkívüli segély folyósítását megelőzően a biztosított jövedelme mellett a házastárs, illetve az élettárs jövedelmét is figyelembe veszik.

■ További juttatások

Minden eltartásra jogosult családtag 650 schilling / hónap mértékben **családi pótlékként** növeli a munkanélküliségi támogatás és a rendkívüli segély összegét, amennyiben a családi jövedelem alacsony.

Annak érdekében, hogy a gyermeket nevelő szülők kereső tevékenységét támogassák, a munkanélküliségi támogatás keretében **gyermekfelügyelői** segélyt is fizetnek, amennyiben ennek a jogosultsága fennáll.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Azok az édesanyák vagy édesapák, akik a nevelési szabadság lejártát követően a gyermek felügyelete miatt nem tudnak munkát vállalni, mert gyermekük gondozási lehetősége igazolható módon másként nem oldható meg, azonos mértékében jogosultak rendkívüli segély igénybe vételére maximum 12 hónapig.

Egy további támogatás nyújtható a nevelési támogatás mértékében a munkanélküliségi támogatás keretében abban az esetben, ha a munkavállaló egy 6-tól 12 hónapos **képzési -, illetve továbbképzési rendkívüli szabadságot** vesz igénybe. Amennyiben a szabadságot más okból is sor kerül, ez a szolgáltatás tovább biztosítható, amelynek előfeltétele, hogy a munkaadó a szabadságolás időtartamára helyettesítő munkaerőt alkalmazzon.

A munkanélküliségi támogatásokat a munkaerőpiaci szolgálathoz tartozó mintegy száz regionális irodában a biztosítási szolgáltatási részlegeknél folyósítják.

Az Európai Gazdasági Térség valamely más országában a munkanélküli részéről eltöltött **biztosított idő** a munkanélküliségi támogatás jogosultságának megállapításakor beszámításra kerül, ha a fentieket a kezdeményező az E 301 számú nyomtatványon igazolni tudja. Egy ilyen igényjogosultság megvalósításának mindenesetre az előfeltétele, hogy a kezdeményező az országba történt beutazását követően legalább egy napot munkanélküliségi biztosításköteles foglalkozási viszonyban eltöltsön.

Ha egy munkanélküli **munkakeresés céljából utazik Ausztriába**, akkor ott a német munkanélküli támogatásban és munkanélküli segélyben maximum három hónapig tovább is részesül. Ebben az esetben a Német Munkaügyi Hivatal által kiállított E 303 sz. formanyomtatványt kell kitölteni, illetve benyújtani. Ennek a jogszabálynak az alkalmazása előfeltételezi, hogy az érintett személy az ország elhagyása előtt legkevesebb négy hétig munkanélküliként bejelentésre került, és egyidejűleg a munkaerőpiac rendelkezésére állt. Ezenkívül a regisztrációt az Osztrák Munkaerőpiaci Szolgálat valamely regionális irodájában a beutazást követő hét napon belül el kell végezni. Amennyiben a munkakeresés eredménytelen marad, akkor a visszatérést az anyaországba az E 303 sz. nyomtatványon megjelölt időpontig kötelezően meg kell valósítani, mert ezzel a munkanélküliségi támogatásra való jogosultság a foglalkoztatást biztosító korábbi országban nem megy veszendőbe.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

*Bérlet, telefon, biztosítások
Pénzügyek és bankrendszer
Utazások és kedvezmények*

Mibe kerül az élet? Felsőoktatási tanulmányok Ausztriában

Lakáslehetőségek

Azoknak az egyetemi és főiskolai hallgatóknak, akik Ausztriába érkezésükkor még nem rendelkeznek lakással, mindenekelőtt ajánlatos az első napokat egy panzióban, vagy ifjúsági szálláson eltölteni és onnan lakást, illetve szobát keresni. A szállás egy kedvezményes hotelben, vagy panzióban 300 és 500 schilling közötti. Hotel címetek a repülőtéren lehet találni. Átmeneti tartózkodáshoz egy ifjúsági szálláson Németországban kiállított diákszallói igazolás kell. Különösen nyáron célszerű a helyfoglalást már Németországból biztosítani.

Az osztrák lakáshelyzetet ismerve nem különösen nehéz néhány nap alatt egy szobát vagy egy kis lakást találni. Az Osztrák Akadémiai Csereszolgálat (*Österreichische Akademische Austauschdienst – ÖAD*) az osztrák kormány ösztöndíjasainak és az ERASMUS-hallgatóknak **diákoththonban** szobát tud biztosítani. A diákoththon igénybevételénél figyelembe kell venni azt, hogy kevés az egyágyas szoba.

Emellett számos diákoththon áll rendelkezésre az egyházak vagy privát intézmények működtetésében. Itt azonban külföldiek számára viszonylag kevés férőhely áll rendelkezésre.

Diákoththoni hely elnyeréséhez hivatalos pályázatot kell benyújtani. Ezt ajánlatos minél korábban megtenni, legszívesebben a tanulmányok megkezdése előtt egy évvel. Ajánlatos a pályázat benyújtása előtt a fenntartóval konzultálni. A diákoththoni férőhely költsége legkevesebb 2500 schilling.

Az Osztrák Diákegyesület (*Österreichische Hochschülerschaft – ÖH*) együtt az Oktatási Tudományos és Kulturális Szövetségi Minisztériummal (*Bundesministerium für Bildung Wissenschaft und Kultur – BMBWK*) közösen kiad a hallgatók számára egy diákoththoni tájékoztatót (*Heimbroschüre für Studierende*) az osztrák diákoththonok listájával, elérhetőségi címével. Ez a kiadvány az ÖH szövetségi képviselőjénél Bécsben beszerezhető.

A következő Internet oldalakon lehet információt szerezni az osztrák diákoththonokról:

www.kfunigraz.ac.at/bfawww/Incoming/studheime.htm (Grazban)

oehwww.uibk.ac.at/heime/heimliste.htm (Innsbruckban)

www.sstw.at/maindeu.htm (Salzburgban)

www.uni-linz.ac.at/rund/index.htm (Linzben)

www.uni-klu.ac.at/unihome/studium/klagenfu/studheime (Klagenfurtban)

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Az egyetemi városokban az ÖH a külföldi hallgatóknak is segít privát szállás keresésében. Bécsben és Grazban emellett a diákegyesület működtetésében diáklakás-szolgáltatás működik, amely régi lakások bérleményét közvetíti a hallgatók szociális helyzetének figyelembe vételével.

A címek:

SWS – Studentischer Wohnungsservice

- Recchbauerstraße
A-8010 Graz
Telefon: (00 43-3 16) 81 69 31
Bürozeiten: Montag bis Freitag von 10.00 bis 13.00 Uhr
Hivatali idő: hétfőtől péntekig 10-től 13 óráig.
- Wurlitzergasse 89/P1-P3
A-1170 Wien
Telefon: (00 43-1) 4 81 52 32

Aktuális szobakínálat található az Osztrák Diákegyesület (ÖH) internet címén
www.oeh.ac.at/boersfr.htm

Szoba- és lakáskínálatok emellett találhatóak a felsőoktatási intézmények faliújságain, a szupermarketekben, vagy a napilapokban. A szoba felszerelése és mérete függvényeként Bécsben egy szoba bére 4500 schilling is lehet.

Telefon

Az egyes telefontársaságok díjainak ismeretében sok pénzt lehet megtakarítani. A kínálatok árait az interneten meg lehet ismerni, az Ausztriából való telefonálás esetén a www.comparatel.at címen,

Létfenntartási költségek

Tekintettel arra, hogy minden diák különböző igényeket támaszt az osztrák tartózkodása körülményeivel kapcsolatban, a létfenntartási költségekről nem lehet pontos számokat megnevezni. Gyakran éppen a külföldi tartózkodás miatt kerül többre a tanulás, mint a hazai intézményben. Döntő természetesen a költségeknél a bérlemény mérete, illetve ára, amely egy olyan városban, mint Bécs, nagyon magas lehet. Az itt következő táblázat az Ausztriában tanuló havi létfenntartási költségeit tartalmazza, természetesen nagyvonalakban:

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Betegség- és balesetbiztosítás

Az Európai Unió tagállamainak megbiztosítási megállapodása alapján azok a német egyetemi- és főiskolai hallgatók, akik egy törvényesen működő német megbiztosításhoz tartoznak, a német felsőoktatási intézményben számukra megbiztosított külföldi tanulmányi szabadság időszakában Ausztriában is megbiztosítási védelemben részesülnek. Ez a megbiztosítási védelem a közvetlenül szükséges egészségügyi szolgáltatásokat foglalja magába. A kezeléshez az E 111-es formanyomtatvány szükséges, amely meghatározott időre szól és a betegpénztárban lehet hozzájutni. Arról, hogy a betegellátás költségeinek milyen körére terjed ki a német betegpénztártól magával hozott igazolás, előzetesen célszerű tájékozódni.

Valamennyi diák számára, aki Ausztriában egyetemeken, szakfőiskolákon, vagy teológiai felsőfokú intézetekben rendes tanulmányokat folytat megbiztosított a lehetőség a területi betegpénztárnál önkéntes megbiztosítást kötni. Ez a megbiztosítás bármikor megköthető, és a külföldiek számára is lehetséges. A szükséges bejelentkezési formanyomtatványokat az illetékes területi betegpénztáraknál, valamint az ÖH központi szervezeténél, illetve szövetségi képviselőtől lehet beszerezni. A diáknak a megbiztosítást az intézménye helye szerint illetékes területi betegpénztárnál kell megkötni.

A bejelentkezésnél mind a rendes, mind a rendkívüli hallgatóknak a következő okmányokat kell bemutatni:

- személyi igazolvány, vagy útlevelel,
- beiratkozási igazolás,
- bejelentkezési lap,
- a tanulmányi könyv első oldala,
- a kezdeményezési formanyomtatvány,
- a rendkívüli hallgatók esetén kiegészítésképpen az egyetemi tanulmányok végzésének engedélyezési okmánya.

A megbiztosításvédelem a szerződés megkötés napján kezdődik. A megbiztosított néhány nappal később postán kapja meg a benyújtott okmányokat és a megbiztosítási lapját.

Minden év december 31-ig szükséges a területi betegpénztárnál egy olyan igazolást benyújtani, amely a tanulmányok folytatását bizonyítja az egész tanévre vonatkozóan.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

A hallgatók havi biztosítási hozzájárulása jelenleg 244.80 öS (1999-es állapot), a járulékot minden évben módosíthatják. A diákok minden olyan orvost felkereshetnek, aki szerződéses kapcsolatban áll a területi betegpénztárral. Azok a családi hozzátartozók (házastárs, gyermek), akik nem rendelkeznek betegbiztosítással, önkéntes biztosítást köthetnek a területi betegpénztárnál. Bejelentkezési lapok és megfelelő információk az Osztrák Diákegyesületnél (ÖH) kaphatók.

Az Osztrák Diákegyesület (ÖH) szövetségi képviselője a rendes és rendkívüli hallgatók számára az egyetemeken és a főiskolákon egy kollektív baleset- és felelősségbiztosítást köt kötelező módon. Ez a biztosítás kiterjed az egyetem területén, az egyetem és lakás közötti utazás esetén, az egyetemi rendezvényeken, vagy a diákegyesület rendezvényein, valamint a diákotthonokban bekövetkező balesetekre. A hozzájárulás 5 öS, amelyet az Osztrák Diákegyesület évente összegyűjt.

A felelősségbiztosítás lényegében minden olyan területre kiterjed, amelyre a balesetbiztosítás. A szükséges formanyomtatványokat a diákegyesület szociális referatúráján lehet beszerezni.

(...)

Diákkezdvezmények

(...)

Közelebbi felvilágosítást a különböző diákkezdvezményekről (színház, hangverseny, múzeum, gépkocsivezető iskola, stb.) az Osztrák Diákegyesület (ÖH) szociális referatúráján és az Osztrák Akadémiai Csereszolgálatnál (ÖAD) lehet beszerezni.

Az ÖAD ösztöndíjasainak 400 schilling kaució lefizetése mellett egy szövetségi múzeumi belépőkártyát biztosítanak, amely valamennyi állami múzeumra érvényes. A legtöbb operabemutatóra, színházi előadásra a diákigazolványra kedvezményes jegyet adnak a 26 évet be nem töltött diákok számára.

A diákutazásokra specializált az *ÖKISTA Reisebüro*, amely kedvezményes kirándulásokat, hétfélig programokat, nyári utazásokat kínál. Emellett működik júliustól szeptember végéig az un. *Student Accomodation Service* 24 órás nyitvatartással, amely rövid ideig tartó kedvezményes szálláslehetőséget is közvetít. Az ÖKISTA valamennyi egyetemi, főiskolai székhelyen működteti irodáit.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Statisztikai adatok

Ármozgások Éves áremelkedés

	Fogyasztói árak átlagos emelkedése százalékban	
	Szezonális árucikkkel	Szezonális árak nélkül
	(gyümölcs, zöldség, földieper)	
1991	+3,3	+3,2
1992	+4,1	+4,2
1993	+3,6	+3,7
1994	+3,0	+3,0
1995	+2,2	+2,2
1996	+1,9	+1,9
1997	+1,3	+1,3
1998	+0,9	+0,8
1999	+0,6	+0,6
2000	+2,3	+2,3
2001	+2,7	+2,6
2002	+1,8	+1,8

Forrás: Statistik Austria. – ¹⁾ Gyümölcs, zöldség, földieper

Fogyasztói árindex csoportosításban:

	1998	1999	2000	2001	2002
	1996=100			2000=100	
Élelmiszer és ital	103,5	103,4	104,5	103,3	105,2
Dohányáru	104,2	106,5	110,8	104,9	110,8
Lakás	105,1	106,9	109,1	102,9	104,8
Világítás- és fűtés	101,3	101,0	107,6	103,2	101,1
Háztartás	101,4	102,0	102,9	101,4	103,4
Öltözködés	100,3	99,9	100,1	101,6	102,7
Tisztítás	101,2	102,9	104,1	102,3	105,7
Test- és egészségápolás	101,1	103,1	105,4	104,4	107,6
Képzés, oktatás, pihenés	102,2	102,6	104,6	102,4	105,8
Közlekedés	100,0	100,2	105,5	101,9	102,8
Index összesen	102,2	102,8	105,2	102,7	104,5

Forrás: Statistik Austria

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Az energia fogyasztói ára

Éves átlag	Háztartási energia	Üzem anyag	Energia index	Index energia nélkül	Fogyasztói árak összesen
1990	+2,8	+6,2	+4,2	+3,3	+3,3
1991	+2,0	-2,8	---	+3,6	+3,3
1992	+0,3	+6,8	+3,0	+4,1	+4,1
1993	+0,7	-2,5	-0,8	+3,9	+3,6
1994	+0,3	+3,0	+1,5	+3,1	+3,0
1995	+1,0	+7,3	+3,7	+2,1	+2,2
1996	+5,3	+7,7	+6,4	+1,5	+1,9
1997	+3,2	+2,6	+3,0	+1,2	+1,3
1998	-1,8	-5,7	-3,3	+1,3	+0,9
1999	-0,3	+1,5	+0,4	+0,6	+0,6
2000	+6,5	+18,2	+10,7	+1,7	+2,3

Forrás: Statistik Austria; AK Wien

Nyugdíjas index ¹⁾

Fogyasztási cikkek csoportosításában	1997	1998	1999	2000	2001
	1997=100				
Élelmiszer és ital	101,7	103,7	103,0	104,0	
Dohányáru	103,3	104,2	106,5	110,8	
Lakás	102,9	105,7	107,7	109,6	
Világítás- és fűtés	103,2	101,7	101,4	105,7	
Háztartás	100,0	100,9	101,0	101,6	
Öltözködés	100,5	100,7	100,6	101,1	
Tisztítás	99,4	101,0	102,6	104,2	
Test- és egészségápolás	101,0	102,2	104,6	107,3	
Képzés, oktatás, pihenés	101,0	103,2	104,1	105,6	
Közlekedés	101,3	99,6	98,7	99,0	
Index összesen	101,6	102,8	103,1	104,7	

Forrás: Statistik Austria; AK Wien. – ¹⁾ Az alacsonyabb jövedelmű háztartások indexe

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Kiválasztott áruk és szolgáltatások átlagos árai

A vásárlói kosár mutatók a 2000 évhez viszonyítva	Mennyiség	Éves átlag	
		2001	2002
		Euro	
Rindfleisch, Lungenbraten- Marhahús, tüdő	1 kg	28,13	28,41
Schweinefleisch, Schnitzel-Sertéshússzelet	1 kg	8,25	8,32
Kalbfeisch, Schnitzel- Borjúhússzelet	1 kg	29,25	19,44
Selchspeck	1 kg	8,40	9,15
Polnische	100 g	1,21	1,24
Salami- Szalámi	100 g	1,54	1,56
Brathuhn, frisch - Sült csirke frissen	1 kg	3,68	3,72
Hühnerkeulen, tiefgekühlt- Mélyhűtött	500 g	2,81	2,18
tyúksonka	400 g	4,32	4,48
Dorschfilets, tiefgekühlt- Mélyhűtött csukafilé	300 g	1,85	1,85
Fischstäbchen, tiefgekühlt -Mélyhűtött halszeletek	1 kg	1,74	1,70
Pommes frites, tiefgekühlt -Mélyhűtött hasáburgonya	600 g	1,63	1,72
Spinat, tiefgekühlt- Mélyhűtött spenót	180 g	1,92	2,00
Rindsgulaschkonzerve- Marhagulyás konzerv	360 g	1,21	1,20
Delikateßgurken- Csemegeuborka	1 l	0,73	0,74
Vollmilch- Zsírdús tej	0,25 l	0,70	0,74
Schlagobers- Tejszínhab	180 g	0,46	0,47
Fruchtjoghurt- Gyümölcsjoghurt	330 g	2,25	2,30
Camembert- Camambert	150 g	1,40	1,43
Schmelzkäse- Olvasztott sajt	100 g	0,71	0,72
Gouda- Gouda	250 g	1,24	1,26
Teebutter- Teavaj	250 g	1,21	1,23
Diätmargarine- Diétás margarin	2 l	3,24	3,35
Speiseöl, Mischöl- Étolaj, vegyes olaj	1 l	5,78	5,79
Olivenöl- Olívaolaj	1 kg	2,03	2,09
Mischbrot- Vegyes összetételű kenyér	500 g	1,63	1,69
Vollkornbrot- Gabonakenyér	500 g	1,96	1,98
Weißbrot- Fehérkenyér	1 St.	0,51	0,53
Handgeformtes Gebäk - Kézi készítésű sütemény	1 St.	1,34	1,39
Topfengolatsche- Túrós kalács	4 er-Packung	1,54	1,51
Haselnußschnitten- Mogyorós szelet	190 g	1,60	1,06
Kartoffelchips- Burgonyachips	100 g	0,62	0,62
Vollmilchscokoltsche- Tejsokoládé	1 kg	1,10	1,09
Feinkristallzucker- Finom kristálycukor	450 g	2,07	2,13
Marillenmarmelade- Kajsziaracklekvár	500 g	2,42	2,58
Honig- Méz	1 kg	0,73	0,75
Weizenmehl- Búzaliszt	1 kg	1,75	1,81
Reis- Rizs			

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Kiválasztott áruk és szolgáltatások átlagos árai

A vásárlói kosár mutatók a 2000 évhez viszonyítva	Mennyiség	Éves átlag	
		2001	2002
		Euro	
Teigwaren- Tésztaárak	500 g	1,04	1,05
Babykost- Bébiételek	190g	0,93	0,92
Speisesalz- Konyhasó	500 g	0,35	0,37
Essig- Ecet	1 l	1,57	1,56
Flaschenbier- Dobozos sör	0,5 l	0,67	0,66
Rotwein- Vörösbor	0,75 l	3,06	3,29
Weißwein, Bouteille- Üveges fehérbor	0,70 l	3,04	3,22
Whiski	0,70 l	1,74	11,96
Mineral- und Tafelwasser- Ásványvíz	1 l	0,33	0,33
Kohlensäurehaltige Limonade- Szénsavas limonádé	1 l	0,73	0,71
Orangensaft- Narancslé	1 l	0,90	0,94
Teebeutel- Filteres tea	25 St.	1,79	1,80
Bohnenkaffee- Babkáv	500 g	3,62	3,34
Eier- Tojás	6 St.	1,38	1,40
Kartoffeln- Burgonya	1 kg	0,84	0,85
Frankfurter mit Gebäck- Frankfurti aprósüteménnyel	1 Paar	2,22	2,39
Gulasch- und Bohnensuppe- Gulyás- és bableves	1 Portion	2,89	2,97
Tagesmenü im Restaurant- Napi menü étteremben	1 Portion	5,89	6,01
Wiener Schnitzel- Bécsi szelet	1 Portion	7,66	7,76
Steak, Filet- oder Rumpsteak- Bifsztek- filé vagy hátszín	1 Portion	13,62	13,91
Mehlspeise- Főtt tészta	1 Portion	2,36	2,49
Kleiner Brauner- Kis barnasör	1 Portion	1,60	1,66
Bier im Restaurant- Sör étteremben	0,5 l	2,70	2,80
Wein im Restaurant- Bor étteremben	1,125 l	1,30	1,34
Hüttenkoks- Kohókoks	100 kg	32,80	33,68
Ofenheizöl, extra leicht- Kályha olaj – extra könnyű	3000 l	1,363,47	1,440,00
Elektrischer Strom, Arbeitspreis, Tagespreis- Elektromos áram, munkadíj, napidíj	100 kWh	14,55	13,70
Gas, Arbeitspreis- Gáz, munkadíj	100 kWh	4,79	4,68
Fernheizung, Arbeitspreis- Távfűtés, napidíj	100 kWh	4,79	4,68
Glühbirne- Villanykörte	1 MW	42,53	42,58
Bettwäsche- Ágynemű	1 St.	0,74	0,73
Matratze- Matrac	1 St.	0,74	0,73
Elektroherd, Einbauherd- Elektromos tűzhely, beépített tűzhely	1 Garnitur 1 St.	48,25 230,27	48,14 237,45
Mikrowelle- Mikrohullámú	1 St.	1,018,39	1,007,20
Kühlschrank, Einbaugeräte- Hűtőszekrény, beépített	1 St.	182,06	172,77
Geschirrspüler- Mosogatógép	1 St.	71,63	456,57
	1 St.	569,38	587,14

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Kiválasztott áruk és szolgáltatások átlagos árai

A vásárlói kosár mutatók a 2000 évhez viszonyítva	Mennyiség	Éves átlag	
		2001	2002
		Euro	
Staubsauger- Porszívó	1 db	197,25	196,76
Waschmaschine- Mosógép	1 db	638,04	670,10
Dampfbügeleisen- Gőzölős vasaló	1 db	56,24	56,54
Bohrmaschine- Fúrógép	1 db	156,38	149,03
Rasenmäher- Fűnyíró	1 db	284,43	282,56
Kinderbuggy- Gyermekek garnitúra	1 db	203,87	213,76
Waschmaschinenservice- Mosógép service	1 db	66,38	68,69
Herrenhose- Férfi nadrág	1 db	64,67	64,49
Herrenjacke- Férfi dzseki	1 db	135,29	134,11
Herrenhemd- Férfi ing	1 db	38,55	38,36
Damenkleid- Női ruha	1 db	78,86	80,25
Damenjacke- Női dzseki	1 db	120,21	117,30
Damenbluse- Női blúz	1 db	43,42	44,35
Kinderhose- Gyermekek nadrág	1 db	28,64	28,45
Kinder-T-Shirt- Gyermekek T-shirt	1 db	14,54	15,10
Kinderjacke- Gyermekek dzseki	1 db	54,27	50,95
Herrenhalbschuhe- Férfi félcipő	1 pár	86,85	90,44
Damenpumps- Női körömcipő	1 pár	72,28	75,52
Kinderhalbschuhe- Gyermekek félcipő	1 pár	45,73	47,98
Allzweckreiniger- Általános tisztító	750 ml	2,32	2,24
Duschgel- Fürdő gél	250 ml	2,25	2,24
Zahncreme- Fogkrém	75 ml	1,88	1,99
Zahnbürste- Fogkefe	1 db	1,91	2,00
Harrwaschen und legen- Hajmosó és rögzítő	1 egység	17,66	18,57
Herrens-service- Férfi készlet	1 egység	19,94	21,07
Rezeptgebühr- Recept felírás	1 felírás	4,07	4,14
Brillenglas- Szemüveg üveg	1 db	55,98	55,83
Brillenfassung- Szemüveg rögzítés	1 db	136,31	146,00
Spiegelreflexkamera- Tükör reflexkamera	1 db	421,02	454,58
Farbfernsehapparat- Színes TV készülék	1 db	937,79	925,28
PC- PC	1 db	1,330,39	1,216,92
Normalbenzin- Normálbenzin	1 l	0,90	0,87
Superbenzin- Superbenzin	1 l	0,91	0,88
Dieseltreibstoff- Diesel üzemanyag	1 l	0,76	0,74
Mobiltelefon- Mobil telefon	1 db	104,79	121,61

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Nyugdíjhelyzet az Európai Unióban							
	Nyugdíjkor-határ		Előnyugdíj-jogosultság (év)	Járulék (százalék)			Kifizetett nyugdíjak (a GDP %ában *)
	férfiak	nők		Munkál-tató	Dolgo-zó	összes	
Belgium	65	62	60	8,86	7,5	18,56**	10 (11,4)
Dánia	65	65	nincs	0	2	2	10,5 (13,8)
Németország	65	65	60	9,75	9,75	19,5	10,8 (12,1)
Olaszország	65	60	57	23,8	8,9	32,7	13,8 (14,8)
Görögország	65	65	60	6,67	13,33	20	12,6 (15,4)
Spanyolország	65	65	60/61***	6,4	30,8	37,2	9,4 (9,9)
Franciaország	60	60	nincs	9,8	6,55	16,35	12,1 (15)
Írország	65	65	nincs	n.a.	n.a.	12,5	4,6 (6,7)
Luxemburg	65	65	60/57***	8	8	24****	7,4 (8,2)
Hollandia	65	65	nincs	0	17,9	17,9	7,9 (11,1)
Ausztria	65	60	61/57***	12,55	10,25	22,8	14,5 (16)
Portugália	65	65	55	23,25	11	34,25	9,8 (13,1)
Finnország	65	65	60	21,7	0	21,7	11,3 (12,9)
Svédország	65	65	61	0	18,5	18,5	9 (10,7)
Nagy-Britannia	65	60	nincs	11,9	10	21,9	5,5 (4,9)

*2000. évi adat, zárójelben a 2020-ban várható érték. **2,2 százalékot az állam ad hozzá.

***Férfiak / nők. ****8 százalékot az állam tesz hozzá. N.a.= nincs adat

Forrás: az Európai Bizottság belső piaci főigazgatósága
Idézi: HVG. 2003. május 24.

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Nyugdíjasok

Ország	Nyugdíjasok aránya az össznépeségben, %		Havi átlagnyugdíjak a havi bruttó átlagkeresetek %-ában	
	1995	2001	1995	2001
Bulgária	29,9	29,9	25,5	37,2
Csehország	28,9	25,4	35,1	42,3
Észtország	25,2	27,2	26,8	26,8
Finnország	26,9	28,3 ^{a)}	44,0	42,7 ^{a)}
Horvátország	17,8	18,0 ^{a)}	43,9	42,8 ^{a)}
Lengyelország	23,4	24,0	59,0	44,2
Litvánia	19,2	27,3	30,6	32,1
Magyarország	28,1	30,3	39,1	37,1
Németország	28,8	28,9 ^{a)}	55,6 ^{b)}	54,3 ^{a,b)}
Portugália	24,2	24,5 ^{a)}	28,2	28,2 ^{a)}
Románia	23,9	20,5	23,3	31,2
Spanyolország	17,9	18,2 ^{a)}	45,3	46,3 ^{a)}
Szlovákia	25,3	22,2	35,9	43,5
Törökország	4,5	4,9 ^{a)}	32,0	49,1 ^{a)}
Kína	1,8	1,9 ^{a)}	68,7	70,4 ^{a)}
Kanada	17,5	17,7 ^{a)}	26,9	26,6 ^{a)}
Mexikó	1,9	2,0 ^{a)}	43,4	43,4 ^{a)}
USA	20,4	...	37,6	...
Ausztrália	13,5	14,1 ^{a)}	24,2	23,2 ^{a)}

a) 1996. b) Öregségi nyugdíjasok, illetve öregségi nyugdíjak.

Forrás: World Labour Report, 2000 (ILO, Genf); CANSTAT Statistical Bulletin, 2002/1 (KSH, Budapest).

Nemzetközi Statisztikai Zsebkönyv, 2001

Szociális biztonság/létfenntartás

Ausztria

Diákotthoni átlagárak¹ a szoba / ágyszám, a felszereltség és az ételmezés függvényében euróban – 2001 téli szemeszter

Szobakategória		A férőhelyek száma	Kiegészítő szolgáltatás nélkül		Átlagos diákotthoni díj, beleszámítva reggeli		Félpanziós ellátással	
			férőhely	ár	férőhely	ár	férőhely	ár
Egyágyas szoba	Együttvéve	13.540	13.225	201,-	60	240,-	255	323,-
	Tus a folyosón	5.000	4.911	176,-	14	240,-	75	322,-
	Tussal és WC-vel	7.501	7.332	225,-	46	240,-	123	300,-
	Tus a szobában, WC a folyosón	1.039	982	152,-	-	-	57	375,-
Kétágyas szoba	Együttvéve	8.922	8.733	167,-	48	215,-	141	278,-
	Tus a folyosón	2.218	2.101	138,-	14	218,-	103	269,-
	Tussal és WC-vel	6.170	6.108	177,-	34	214,-	28	310,-
	Tus a szobában, WC a folyosón	534	524	164,-	-	-	10	291,-
Többágyas szoba	Együttvéve	238	240	150,-	-	-	45	317,-
	Tus a folyosón	66	51	129,-	-	-	15	384,-
	Tussal és WC-vel	204	177	158,-	-	-	27	278,-
	Tus a szobában, WC a folyosón	15	12	122,-	-	-	3	345,-
Garzon- vagy kis lakás		2.938	2.922	203,-	2	240,-	14	284,-
Összesen		25.685	25.120	189,-	110	229,-	455	308,-

¹ Átlagár férőhely / hónap

Forrás: BMBWK – Studentenheim – Erhebung 2001/2002